

Sobre els escriptors Ramon Xuriguera i Sebastià J. Arbó

En diverses ocasions hem trobat, en els articles de S. J. Arbó, al·lusions al meu germà Ramon, la qual cosa confirma per part de l'autor de "Terres de l'Ebre" que entre tots dos existia una bona amistat. Jo n'he estat testimoni moltes vegades.

Aquesta amistat entre Ramon Xuriguera i S. J. Arbó venia de lluny, d'abans de la guerra, del temps de la República, de l'època que s'aplegaren els escriptors catalans, sobretot els joves, els qui començaven, entorn de l'Editorial Proa i, naturalment, del seu director Joan Puig i Ferrer.

Però l'amistat entre tots dos escriptors esmentats, el primer fill de les terres lleidatanes i el segon de les terres de l'Ebre, era intensa. Com ho era també la de Ramon Xuriguera amb un altre escriptor, Xavier Benguerel. Potser Arbó i Benguerel foren els dos escriptors joves que més sincerament i afectuosa es tractaren aquells anys amb el meu germà Ramon.

Goso fer aquesta afirmació perquè vaig veure de prop la gran cordialitat que regnava entre tots tres, cap als anys trenta, perquè es veien sovint, visitaren llur amic a casa seva (aleshores a l'avinguda de Gaudí), i també perquè el meu germà Ramon me n'havia parlat en nombroses ocasions. Puc afegir que el meu germà tractava aquests amics amb gran simpatia i els estimava ben sincerament.

Aquest sentiment amistós no varià en ell. Respecte a S. J. Arbó, diré que Ramon Xuriguera, passats alguns anys, després d'una obligada i prolongada absència, hauria experimentat una gran alegria de poder-lo abraçar i continuar amb ell l'antiga amistat amb l'afecte i la companyonia de sempre.

El meu germà Ramon vingué a Barcelona algunes vegades, no gaires, cap als anys seixanta, i sempre em parlà d'ell. Durant la seva estada aquí, a casa meua, fou invitat per alguns amics i se li oferí un sopar. El primer viatge rebé

un contratemps a rel del passaport, que finalment vam aconseguir de solucionar. Durant aquestes curtes visites no li restà gaire temps lliure, però, abans d'agafar el tren per a tornar-se'n, em repetia encara que li sabia greu de no haver vist l'Arbó. Jo vaig endevinar que el meu germà esperava que el seu amic el vindria a veure o bé el telefonaria, però això no ocorregué.

S. J. Arbó ha demostrat que no ha oblidat del tot el seu vell amic Ramon Xuriguera, sobretot perquè ha parlat d'ell, com he dit abans, en alguns dels seus articles (on sempre, però, apareix el cognom amb dues erres, així: "Xuriguera"). Si avui em decideixo a fer aquest comentari és perquè la darrera al·lusió d'Arbó és feta en un to una mica agre, i jo crec que injustament.

En un article publicat el dia de Nadal de 1975 a "La Vanguardia", amb el títol de "Temas del recuerdo", Arbó escriu: "... nos veíamos por la noche en el café (...), en alegres reuniones a las que acudía también Janés (...) y Xuriguera, perdido después en el vendaval de la guerra, como tantos, en la dispersión y el odio, el odio que yo no sentí nunca".

En parlar del meu germà Ramon, S. J. Arbó podia ben estalviar-se aquest mot, inexcusablement massa violent. Escriure el mot "odi" al costat del nom de Ramon Xuriguera és veritablement excessiu, perquè el meu germà, model de correcció, exemple de bondat i cortesia, mestre erudit i posseïdor d'una intel·ligència poc corrent, és manifestament mereixedor de molt altres judicis, més civilitzats i equànimes.

L'única excusa acceptable en aquest cas, és que li va relliscar la ploma a l'articulista.

No sóc amic d'escriure cartes ni rèpliques, però em veig obligat, avui, a puntualitzar.

J. B. Xuriguera